

F O A I E

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 19.

Duminescá 11. Maii.

1841.

ZIDIREA OMŢĂLŢI.

(О повесте поетикъ)

Дѣпъ асемънареа пемъриторилор дѣмнезеи алкѣтѣи Прометеѣ довъ кипѣри дин лѣт: фѣптѣри прекѣт дндрѣснеде дптокма ши фрѣмоасе. Кѣ комплъчѣреа зпѣи зидиторѣ прѣвѣ ел ла фѣптѣриле сале, — ши де тодѣ зеи с'а рѣгат, ка кѣ дарѣриле сале съ ле дпподовѣскѣ; — дндатъ ачи аѣ фост пемъритоареле дѣхѣри, мпрандѣсе де осевителе фѣптѣри — а дѣмнезеескѣлѣи Тѣтан.

Сѣи дпподовѣим фѣешкаре кѣ дарѣла сѣѣ! — зѣсъ жоѣ — ши атѣнсѣ кѣ пѣтѣрника са дреантѣ пентѣл кипѣлѣи, се рѣдикѣ пентѣл сѣѣ тѣна лѣи ши вѣацѣ а сѣврат днчет ши песѣмдѣте прѣн вѣеле лѣи. Вѣнареа кѣ о дѣлче зѣмѣре а прѣвѣт ла вѣедѣиторѣл омѣ, ши чеа дин лѣнтрѣ де жоѣ датѣ, аскѣнсѣ вѣацѣ а днченѣт а стрѣлѣчи дн окѣ, дн розеле обрѣзлѣи, пе дналта фрѣнте ши се дмнѣлѣи прѣн мѣшкареа мѣдѣлѣрилор.

До ѣам дат сѣмдѣре! стрѣгѣ кѣ версѣ трѣмфѣторѣ зѣна фрѣмседелор. —

Мѣнареа сѣрѣтѣ фрѣнтеа омѣлѣи, — ю кѣ скѣнтѣе дин дѣмнезеи: кѣ днделѣпчѣне 'лам дѣрѣит' — а зѣс кѣ о дѣнѣце

маѣстатикѣ. Фрѣнтеа омѣлѣи а фѣкѣт креде де а кѣцетелор: дндатѣ прѣвѣ кѣ окѣ маѣ влѣнзѣи ши маѣ фрѣмоши, — ши кѣ амѣраре ѣаѣ арѣнкат дппреѣѣр ла чеата зеилор, че дл днкѣнѣѣра.

Меркѣриѣ кѣ вѣстопѣл а атѣнсѣ вѣзеле омѣлѣи кѣцетѣторѣ, — чѣне сѣнт ю? — стрѣгѣ дндатѣ омѣл, — чѣне ам фост? де знде сѣнт?

Аполло кѣ лѣра (алѣтта) са дл дѣрѣи; мѣзеле сѣлтѣнд се адѣнарѣ дппреѣѣрѣи; а атѣнсѣ кѣ деѣтеле сале коарделе дпсѣфлатѣл омѣ; ши кѣ дѣлче армонѣе а кѣнтатпаѣѣреа са — о повесте фрѣмоасѣ.

Пѣши амѣ ши Amor дпайте. Мѣкѣл зѣѣ ѣаѣ атѣнсѣ пе дѣнѣи кѣ фѣклѣа са: ши дндатѣ сѣмдѣрѣ о дналтѣ фѣрѣчѣре а кѣратѣлѣи Amor.

Флора зѣмѣнд ши аѣ пѣртат окѣ дппреѣѣр. Еѣ сѣнт фѣрѣчѣдѣ — зѣсе — ши а дат сѣмѣ кѣ канѣл. Дндатѣ кѣ мѣи де флорѣ с'а дмѣрѣкат фаѣа пѣмѣнтѣлѣи. Дѣсе тѣлпѣне де трѣндаѣфѣри аѣ рѣсѣрѣт, ши ѣаѣ дппреѣѣрат пе фѣрѣчѣдѣи ѣѣиторѣ, аскѣнзѣндѣи дѣла ведѣрѣл зеилор.

Черѣс днтрѣ вѣнекѣвѣнтаре а сѣменат сѣмѣнѣеле сале; ка знделе мѣрѣи се легѣна холделе дппреѣѣрѣл тѣлпѣнелор де трѣндаѣфѣри, — ши плекаѣдѣи де поварѣ ра-

мѣри а арборілор кѣ фрѣмоасе фрѣптѣри
дѣмѣа не ом.

Вѣлкапѣ фокѣ 'ліаѣ дѣрѣит ші мѣ-
естріа са.

„Тѣ вѣацѣ ле дѣрѣшѣ — зісе жѣпа
кѣтрѣ жое — „ю о воѣс дѣмѣлѣо,“ —
ші де атѣпчѣ пѣмеск зеѣи не дѣмѣса Лѣ-
чина.

Марс вѣрватѣлѣи арме ші дѣдрезнѣ-
лѣ а дат.

Нічѣ знѣл дѣн зеѣ а фост, каре, че дѣ-
сѣшѣ а авѣт, сѣ пѣ фѣе дат отѣлѣи. — Про-
метеѣ фервѣнте мѣлѣдѣмѣтѣ 'ліаѣ зіс; ші
еѣ се дѣпѣлѣарѣ ла Олімп, вомпѣлѣкѣп-
дѣшѣи а лѣса не пѣмѣлѣт оаменѣи ферѣчѣдѣи —
зн ценѣ маѣ асемѣнеа лор.

О зѣпѣ пѣ а фост де фацѣ! ші дела
ачеаа нічѣ зн дар пѣ авѣ дѣпѣкѣ оаменѣи чѣѣ
поѣ; дечѣ Прометеѣ — кѣпрѣне де грѣжеа
дѣпѣлѣнѣ севѣрѣшѣрѣ а оаменѣлор сеѣ — дѣ
кодрѣл а тот повѣдѣвѣтоареѣ сордѣ сѣа по-
горѣжт ші сѣа рѣгат де зѣпа домѣноаре
сѣ рѣвѣрсе ші еа дѣн дарѣрѣле сале
песте оаменѣи чѣѣ поѣ пѣптрѣ а лор ферѣ-
чѣре. — А зімѣвѣт векеа ші страшнѣка зѣ-
пѣ — ші „се фѣе“ — зіс кѣ серѣозѣтате, —
„ю кѣ маѣ мѣлте ѣ воѣ дѣрѣѣи не еѣ, дѣкѣт
чѣѣлалѣдѣи зеѣ; кѣ треѣ дарѣрѣи.“

Прометеѣ мѣлѣдѣмѣи зѣпѣи дѣфрѣко-
шате фѣгѣдѣвѣнѣа. „Нѣ мѣлѣдѣмѣи — рѣспѣн-
сѣ еа — „пѣпѣ пѣ веѣ кѣпоаѣце дарѣрѣле
мѣле; алѣфѣлѣѣ сѣлѣт ачестеа ші кѣ тотѣл
осевѣте де дарѣрѣле чѣлоралалѣдѣи зеѣ. „Зеѣи
пѣмѣк алта дѣрѣрѣ дѣкѣт пѣма вѣне“ — а
зіс Прометеѣ —; „пѣмѣдѣдѣи, пѣтернѣкѣ
зѣпѣ! ші тѣ а тале дарѣрѣи.“

Зеѣи оаменѣлор тѣи вѣацѣ зеѣаскѣ 'ліаѣ
дѣрѣит: ші о вѣчнѣкѣ пѣтѣре трѣпѣлѣи ѣе
прав; ю ле даѣ лор сомѣ. О парте а зі-

леѣ се фѣе дѣрѣмѣнд пѣтереа лор; кѣ сѣмѣдѣ-
рѣле амордѣте сѣ закѣ, сѣ пѣ вадѣ разеле
соарелѣѣ; ка зн кѣп де лѣт сѣ закѣ фѣрѣ
мѣшкарѣе; вѣада атѣпчѣ пѣма дѣн шѣмѣтѣ сѣ
фѣе аскѣпсѣ.

„О дѣпрозѣтоаре! стрѣгѣ! Прометеѣ
дѣспѣдѣждѣит — тѣ врѣѣ а стрѣка, че зеѣи
аѣ дат? — О ласѣ зѣпѣ, — серѣгѣ Проме-
метеѣ — сѣ трѣѣаскѣ отѣл, сѣ поатѣ
прѣвѣ ла соаре, се сѣмѣтѣ тотдѣаѣпа пѣтерѣ-
ле сале!“

А сѣврѣкс соартеа. „Ю ѣвѣсѣк не оа-
менѣи“ — грѣѣ кѣ вѣлѣндѣдѣцѣ — дѣпсѣ то-
тѣшѣ дела тѣне атѣрпѣ а прѣмѣи саѣ пѣ да-
рѣрѣле меле.“

„Ал доѣлѣ дар, зѣпѣ?“

Зеѣи дѣрѣрѣ отѣлѣи сѣкѣтѣеа зеѣреѣи —
кѣцѣетареа — ю о парте а ачестеѣ пѣтерѣи
воѣс се о стрѣк, — ю дѣрѣвѣскѣ лор вѣтаре;
— каре кѣ зн сѣвѣдѣре ші вѣшор вѣл се
акопере чѣлѣ трѣкѣтѣе; пѣма авѣа, копѣѣсе
ка зѣмѣра сѣ лѣсе парѣ лор форма трѣкѣ-
тѣлѣи.“

„О зѣпѣ! — аѣ пѣ токѣта тѣ аѣ зѣс,
кѣ ѣвѣщѣи не оаменѣи? — трѣмѣр де ал
треѣлеа дар!“

Зеѣи дѣрѣрѣ отѣлѣи вѣацѣ. Фѣе, вѣ-
кѣресе де вѣацѣ, — дѣпсѣ пѣма пѣл ма зн
тѣмп, — апоѣ моартеа ал треѣлеа дар сѣѣ
лѣпсаскѣ де вѣацѣ: трѣпѣл, каре 'лаѣ зі-
дѣт, сѣ-се дѣптоаркѣ ѣарѣ дѣн прав, сѣ трѣ-
акѣ помѣнѣреа отѣлѣи, ші дѣхѣл чересѣ,
каре 'ла дѣпсѣфлѣдѣит сѣ своаре дѣпапоѣ ла
Олімп.“

Прометеѣ а трѣмѣрат. — „Дела тѣ-
не атѣрпѣ — грѣѣ Зѣпа маѣ дѣпѣло, а
пѣ прѣмѣи дарѣрѣле меле; вадѣ апоѣ отѣл,
кѣт ва пѣтѣ фѣѣ ферѣчѣт фѣрѣ ачѣстѣеа.
Дѣпсѣ де веѣ авѣ лѣпсѣ де еле. — роа-

гъте пѣта, соартеа дп тот тѣмъ е въ-
пъ, шѣ еа перъгатъ дппарте челеа маѣ
вѣне даръри.

Прометеѣ съпърат пъръси кодрѣл
зжпѣи шѣ не гжндъри се дптоарсе ла оа-
менѣ сеѣ.

Дпсе че прѣвелѣще се арътѣ околор
лѣи! сѣв о тѣлпѣтъ de trandafirѣ шедѣ
върватѣл, департе de джпсѣл мѣереа. —
Скѣдѣреа пѣтерѣи чеѣ дѣмнезеенѣи ера зѣ-
гръвѣтѣ не остепѣта шѣ дѣрероаса лор
фацѣ; а скъзѣт пѣтереа трѣпѣлѣи de лѣт
сѣвт дѣхѣл вѣенѣи чеѣ дѣмнезеенѣи; се лѣ-
пта дпкъ кѣ рѣвдаре остепѣт ъп трѣп кѣ
пърърѣ вѣгороаса пѣтере а дѣхѣлѣи череск.
Офътрѣи сѣвѣра дпн пѣкъжителе лор пепътрѣи,
— шѣи ащептжнд ащепта мѣвѣтѣл, дп ка-
ре чел слѣвѣт de остепеле трѣп повъ пѣ-
терѣи къпѣтжнд, кѣ сѣфлетѣл дптрѣи зна сѣ
поатѣ фолосѣ десѣфътрѣиле вѣенѣи. — Дп-
фрѣкошате оре. Ореле деснежѣвѣреѣ дп-
превпате кѣ фѣороаселе сѣмдѣрѣи а амордѣреѣ.

О дѣмнезеѣлор! — стрѣгѣ кѣ сѣспѣн
de гроазѣ Прометеѣ — кѣ тжпѣле тѣнсе
кѣтрѣ кодрѣл Соартеѣ. — Јатѣ ъп прѣпк
тжндрѣ ла фацѣ, дпкъвѣпнат кѣ так а сѣв-
рат прѣп сенѣлѣ етхер (вѣздѣх) дпкоаче,
о фѣкѣле стжпсѣ дп цѣос плекатѣ авжнд
а тжпѣ; — ъп спѣтжнтъторѣи дпапте-
сенѣ а нѣмѣчѣреѣ дп окѣи зеѣлор. Тот маѣ
апроапе сѣвѣра de оаменѣи дппреѣцѣрѣл лор,
кѣ арѣпѣле сале челѣ de лѣлѣак, — не дп-
чет тот маѣ дпцѣос се плекѣ кѣтрѣ пепт
капѣл омѣлѣи; пѣта декѣт ѣсе остепѣрѣ
дп прѣвѣре окѣи: шѣи фърѣ весте с'аѣ дпкѣс.

Атжндѣи кѣзѣрѣ не пажѣще шѣ о лѣ-
пѣ одѣхпѣ а щерс de тот сенпеле вѣенѣи
депе образѣл лор, шѣи дпн слѣвѣтеле тѣ-
дѣлърѣи пѣта кѣт сѣфла. Еѣ дѣртѣл, —

амордеала чѣ гѣеа а трекут, дппревпѣ
кѣ сѣмдѣреа чеа вѣе а вѣенѣи, — пѣтере
повъ се рѣвѣрсѣ пѣнѣт прѣп вѣне; деце-
птареа фѣ а репѣтелор пѣтерѣи дпвеселѣ-
тоаре; шѣи тѣлцѣтѣи омѣл дѣмнезеѣлор пеп-
трѣ сомпѣл чел дѣлче. —

Акѣт ера фѣрѣчѣт омѣл; тѣлѣтѣ вре-
ме а фост фѣрѣчѣт, — шѣи Прометеѣ ъп
пофѣта челелалте даръри а зжпѣи. — Мѣ-
ѣереа пѣскѣ; вѣселѣи прѣпчѣи се жѣка пѣн-
тре флорѣ дппреѣцѣрѣл лор, — шѣи дп-
тѣлцѣрѣ фѣрѣчѣреа лор. — Веселѣи се ашѣ-
за кѣте одатѣ сѣв лѣгошѣл de trandafirѣ,
ре'пѣнд цѣенѣи дп адѣчереа амѣнте кѣаре-
ле дптжмпѣлърѣи а трекутѣлѣи, — дпдестѣ-
лѣдѣи трекунд дела ачелеа ла челеа de фа-
цѣ. Фрѣдѣзѣмеа нѣмѣи лор тот дптѣнс
крещеа, шѣи ачееа сѣ тѣлцѣ дпн дѣлчеа а
дѣчере амѣнте а времѣлор трѣте дп десѣфъ-
таре. — Чел дптжпѣ пѣскѣт а маѣчеѣи се
фѣкѣ жѣне, — аморѣл дп враделе сорѣса
дп повѣдѣи, — шѣи Прометеѣ дпсѣшѣи вѣ-
зѣ ачѣ сенпеле знеѣ фѣрѣвпѣте ѣвѣрѣи, каре
дп вѣоѣчѣне дпкѣпѣвѣа челе дпнтжпѣ сѣм-
дѣрѣи фѣрѣчѣтоаре а оаменѣлор, — дпсе ѣв-
вѣре ка ачѣаста пѣ а маѣ вѣзѣт дп оаменѣ-
нѣи чеѣи дпн тжпѣ. Фокѣл нѣмѣи лор с'а стжп-
пърат, — пѣтереа жѣпѣи с'а вѣещѣтѣ,
— шѣи ѣвѣндѣсе а треѣа цѣенѣацѣе, а пѣте-
рѣи фокѣлѣи тѣперѣделор шѣи а вѣоѣчѣнеѣи пѣ-
та помѣнѣреа о маѣ авѣа. —

Посоморѣдѣи шедѣа прѣтопърѣндѣи цѣ-
пѣлѣи омѣнѣск дѣмѣлте орѣ лжпгѣ омалѣтѣ.
Кѣ пѣсѣвѣторѣи окѣи прѣвѣа ла тѣперѣи дѣдѣдѣи
спре веселѣи шѣи ла фете, че се десѣфъта,
аша ерат шѣи поѣ одѣнѣоарѣ' — зѣсѣ тѣ-
ѣереа кѣтрѣ върват —. ох кѣт аѣ трекут а-
челеа тѣмпѣрѣи! кѣт de рѣчѣ сѣлт акѣта
сѣмдѣрѣиле поастрѣ! — кѣт с'аѣ лжпдѣзѣт
(*)

тоате вітеле! — о тріствъ адъчере аміте!
— Ърчіосе с' тінъріле жъніеі поастре, ка-
ре аша не амъръск! Лъкрътъждн іші
плекъ твіереа капъл не пентел вьрватъ-
лѣі, — каре ші ел дусьші авеа ліпсъ de
мънгуіѣре. —

,О соарте! дреаптъ ещї тѣ! стрїгъ
Прометеѣ. — Пентре тѣфеле de розъ се
възъ гръвїнд кьтръ оаменї ѡн прънк не
арїніле пегъріі, кѣ зъвра попціі днкънъ-
пат, — ші а свьрат дмпрецізърле кѣ венд
мънте акъм лъчїтоаре — пестріце, акъм
сьре днтънекоасе. — Сенїпъ фѣ дндатъ
фаца оаменїлор. Лїмпезїле кїпърі а зїле-
лор жъніеі аѣ свьрат. Нѣта дїп о кон-
фъль ші днтънекоасъ депъртъдїме лї се
аръта лор ачелеа, ка піще зъвре. Десфъ-
търіле de акъта кїар аша плькѣте лї с'аѣ
пърт лор ка ші челъ трекъте, — дн окї
їаръші віоічїзне авеа, — пентъріле лор
їаръші сѣфла зшор; нѣта а тїмпълѣ de
фацъ десфътърі ле кьъта, ші фьръ гре-
втате пьрта знеле пьказърі але ачеціа
неасетъпъндъме кѣ въкърїіле трекътелор
десфътърі. —

Третърждн ащепта Прометеѣ венї-
реа тїмпълѣі, кънд сѣ фїе de ліпсъ ші ал
треїлеа дар а сордії. Анаса щепераціе
трїа акъм не пьмънт. Тот маї таре се
вещежеа образъле челор дїптъїѣ оаменї;
шї пътереа прїп нещїчетата актївітате не
сіне мїстъїндъсе дн о слъвїчїзне моале а
трекътѣ. — Авїа дшї пьтеа акъм сілі гъ-
ріле сѣ ворваскъ, — шї еї дусьші рьді-
каръ мъніле кьтръ дъмнезеї, ка сѣї сѣа-
не de несѣферїта поваръ а пемъріреї. —
Прометеѣ дестъл с'а невоїт, ка de а треї-
лїа дар а зънеї се пѣ аївъ ліпсъ, чї днзъ-
дар, — акъм ел а кїемат тоартеа. —

Ын тїнер фъртос тълком шї влжд
ла фацъ, кѣ арїні de флътърі, о фъклїе а-
прїнсъ авжд а мъпъ. Кѣ трїствъ кьъ-
тътъръ стьтѣ днпїнтеа пьрїндїлор. Пе-
днчет а днторс фъклїа кьтръ пьмънт,
шї о дѣлче — влждъ зїмъїре а днвїат
днкъ одатъ фаца оаменїлор. Кѣ лънче-
дъ слъвїчїзне днтїнсъ мвіереа мъна кь-
тръ вьрватъл мърїнд, — ккът de віне тѣ
сінт! — зїсе — „дар днкъ ю“ — гръї
вьрватъл, — шї маї прївї одатъ днкъ кѣ
адорпїнд амор кьтръ їзвїта са чеа de о-
датъ кѣ сіне.

Атънчї с'а стїнс фъклїа тїпърлѣі, —
о мътъ офїліре се лъці не фаца морцілор,
— с'аѣ днкїс окї лор, — аморцітоаре ръ-
чеалъ а кьпрїнс тоате тьдълъріле тръпърі-
лор, — мїшкареа а днчетат, — рьсѣфла-
реа а стат дмпрезпъ шї ініма de а маї
вате. — Прометеѣ акъта о гроапъ а
сьпат пентрѣ дъншїї: шї а дмпрезпат
църпъ кѣ църпъ. Днтрїстат дшї лѣъ зї-
оа вьпъ дѣла пьмънт, шї с'а погорът ла
днтъперекъл лънїї dedесъвт, de днтрїстат
пѣ пьтеа сѣфєрі лъмїна соарелѣі. —

Одатъ дозъ зъвре се ївїръ аколо дн-
пнпїнтеа лѣі, потрївїте ла фортъ кѣ оаме-
нїї лѣі, каре кьтръ рїзріле лъмїї dedесъвт
се гръбеа. — С'а азїт гласъл Фортънеї:
лътеа зъвзелор се фїе локъл de петрече-
ре а оаменїлор, дъпъ тоарте, пьпъ че кь-
ръдїндъсе de дешертъчїзнїле пьмънтещї ла
лъмїнатъл лъканш а дъмнезеїлор се вор
днълца! —

De мъпъ меръеа днтр'аколо зъвзеле
челор дїптъїѣ морці, — а азїт гласъл шї
о сѣдънтъ лїпїде їаѣ кьпрїнс. —

Прометеѣ с'а днторс пре пьмънт
днпої проповедъїнд а сордії хотърѣре

пентрѣ еі. — Ші аша тоартеа се фѣкѣ доріт сѣлршіт а віедіі ші пѣдежда вір-тѣдіі. — Тіпѣрѣлѣі стѣлпгѣторіѣ де фѣ-кліе дп тоате пѣрціле іаѣ рѣдікат оаменіі вісерічі. Дп Елеззіс а фост чеа дпнтѣі. Дп сѣпте таініче обічеіѣрі пѣрлпѣіа оа-меніі сѣрѣѣтоареа віедіі дѣмпезеенді, каре дп пачнікѣл сѣлп а пѣтѣлпнтѣлѣі, ка а Зѣ-пелі Черес сепѣлпцѣ, дпттѣгѣреце, — ші дп лѣкашѣріле черенді адѣче роадѣ. —

(din nemţeţe)

de **Josif Mănu.**

Professor дп Блаж.

РЕЛАЦІЕ

Де стареа дпвѣдѣтѣрілор пѣвліче

дп Молдова

Не аѣл схолар ^{1839/1840}.

О поѣ періодѣ сколарѣ сѣѣ адѣоціт кѣтрѣ ачеле каре пѣтѣрѣт де ла статор-пичіреа дпвѣдѣтѣрілор пѣвліче дп лімба націоналѣ. Ачест ап есте ал ХІІ-ле, пѣ-тѣр пѣдіп дпсѣтпѣтор дп алѣтѣрареа сарчпнеі марі каре сѣѣ пѣс асѣпра ачестѣі рат вріт ші організаѣ де поѣ.

Дп тіжлокѣл впор асемене дппре-пѣрѣрі, стареа дпвѣдѣтѣрілор пѣвліче дп Молдова треѣѣ сѣѣ фіе деосѣвітѣ де аче а скоалелор дпп церіле стрейне каре сѣлпт де векѣрі дпфійндате, де ші черіріле ші невоіле челе адеѣтѣрате а пѣвлікѣлѣі аѣ фост аіче маі марі декѣт аіреѣ; пентрѣ кѣ кѣ тоатѣ ліпса аціѣторѣрілор, кѣ каре се дплеснек ачеле Ашѣлѣтпнте, треѣѣ ші аіче дптрѣш тімп хотѣрѣѣт а дѣче пе тіперіме тот ла ачел реѣлѣтат.

Алте Іпстітѣтѣрі де дпвѣдѣтѣрѣ, ка-ре се вѣкѣрѣ астѣлї де о репѣтаціе класікѣ, ші сѣлпт спре лѣѣда гѣверпѣрілор ші фолосѣл попоарѣлор, аѣ аціѣне дптрѣ а-чеаста кѣ дппрезпѣ-лѣкѣрареа влїі пѣтѣр-таре де вѣрѣаціі дпвѣдѣціі.

дптемеереа влїі скоале поѣ дп цѣ-ріле чівілізате пѣ дпфѣдошазѣ вре о таре грезтате, авѣнд дпѣтѣлпнтѣріле черѣте, кѣнд о колеціе Молдо-Ромѣлпѣ, есте дп-кѣ ліпсітѣ де асеміне дплеснірі. Кѣ де ші аре дпайнтеа са моделѣрі класіче але алтор статѣрі, кѣ тоате ачеле есте невоі-тѣ але реформа дѣпѣ а са треѣлпндѣ, а се лѣпта педпчетат кѣ дппедекѣрі, пре-ціѣдеце дпвекіте, каре фіреце чеаркѣ тоа-те дптреппндеріле поѣ. Дпсѣ тѣлпѣра поастѣрѣ Академіе пѣ сѣѣ сѣіт де грезѣ-ціле че аѣ дптімпінат дп каріера еі, ші пѣлѣлѣтѣ фіе протекціеі Преѣ Дпѣл-датѣлѣі Допп, стрѣлѣчїтѣлѣі фнда-тор ал ачестѣі Іпстітѣт, кѣ дпцѣлпчїзнеа, ші дпгрїжіреа Чпст. Епітронїі ші ста-торпичіа D. D. Професорї, пої ам аціѣне ла чел дптѣлѣ реѣлѣтат дпсѣтпѣтор каре есте: пѣвлікареа кѣрцілор елементаре дп лімба націоналѣ ші дпфортареа професо-рілор ші а репетіторілор дпнтре елевїі а-честѣі ашѣлѣтпнт, ші карїі кѣппрїнд астѣлї маі тоате катедріле скоалелор дпченѣтоа-ре ші ачеле а дпвѣдѣтѣрілор маі дпал-те де ла Академіе.

Прпп дптродѣчереа методеї чеї вшоа-ре ші лѣтѣрїте ам аціѣне а фаче пе пѣ-рпндї сѣѣ дпцѣлеагѣ фолосѣл чел таре де а дпчене дпвѣдѣтѣра фїлор, дѣпре піде-ле цѣрілор стрейне, дп лімба маїчеі, спре а фї еа де тіперіме дпѣрѣдошазѣ, ка зна-че есте маі дплеснітоаре пентрѣ кѣлїга-

реа квоциџцелор фолосітоаре; кѣчї дѣвѣдареа лїмвелор векї шї поѣ, че сѣлїт атѣт де дѣавѣдїте шї класїче, тревѣе сѣ фїе ла пої сокотїтѣ ка аџїтѣтоаре пентрѣ дѣформареа шї дѣформѣсеџдареа лїмвекї пѣскѣтоаре пе прїнципїї пемерїте шї пентрѣ дѣжестрареа карїереї тїперїмеї, а кѣрїа талант дѣсѣмнат сеаѣ позїціа соџїалѣ мїнеск о пропѣшїре стрѣлѣчїтѣ.

Кѣ тоате ачесте дѣгрїжїрї пентрѣ кѣлтѣра мїнџеї, ар фї рѣмас остенеала пе'пдепїнїтѣ фѣрѣ кѣлтѣвїреа їнїмїї. Черкареа векѣрїлор шї пїлда де тоате зїлеле доведеск кѣ де шї дѣсѣшїмїле мїнџеї сѣлїт їнстрѣментѣл кѣцетѣреї, фантеле челе вїрѣтоасе депазѣ пѣмаї дїп їнїтѣ. Пе ачест адевѣр се дѣтемеїаѣзѣ леџвїрїме скоалелор, каре џїнтеск а дѣдрепта пе тїперїме де о потрївѣ дѣ калеа пропѣшїрїлор дѣвѣпѣтѣџїгоаре, кѣлїтївїндѣї мїнџеа шї дѣзѣстрѣндѣї їнїма кѣ дѣвѣџѣтѣрїле сѣїптеї поаѣтре релїгїї, шї кѣ максїмї де морал, дѣсѣфледѣндѣо кѣ сїмџїрї де сѣпѣпере кѣтрѣ леџї, де респект шї де драгосте кѣтрѣ пѣрїндї шї кѣ септементе де кредїнѣѣ кѣтрѣ патрїе шї домнїтор.

Резѣлтатѣрїле мѣлѣѣмїгоаре, че аѣ проџѣс пѣпѣ акѣм дѣвѣџѣтѣра пѣблїкѣ, аѣ спорїт пѣтѣрѣл ачестор ашѣзѣшїпте, шї аѣ адаос ѣрїреа а кѣтѣва алте катедре. Потрївїт планѣлїї де дѣвѣџѣтѣрї, ла дѣчепѣтѣл ачестѣї ап сколастїк саѣ вѣзѣт ашѣзареа ѣнеї скоале ла Бакѣѣ, дѣпѣ каре алте доѣ се дѣфїїнѣаѣзѣ ла Пїатрѣ шї Фѣлїтїченї.

Елевїї класелор фїлософїеї, сѣвѣршїнд дѣвѣџѣтѣрїле лор прегѣтїгоаре, аѣ дѣчепѣт кѣрѣл де фїзїкѣ шї де хемїа елементарѣ шї експерїменталѣ, шї кабїнетѣл де

фїзїкѣ саѣ дѣвѣџѣтрат кѣ о колекџїе де їнстрѣменте пентрѣ фїзїкѣ аѣѣсе де ла Парїс.

О катедрѣ де леџї, дѣптрѣпѣџе пѣтмерошї елевї, карїї се хѣрѣзеск епангелмеї џѣдекѣтѣреџїї.

Математїка аплїкатѣ шї спецїалѣ, шї а пѣтме Геометрїа шї Архїтектѣра, есте ѣп поѣ рам де дѣвѣџѣтѣрѣ че аре а дѣформа оаменї фолосїторї шї тревѣїторї ла оѣѣсеаска хотѣрѣтѣрѣ, преѣм шї ла пѣтмероаселе зїдїрї, де подѣрї шї дрѣмѣрї. О кѣлеџере де їнстрѣментѣрї де математїкѣ дѣлеспеск дѣвѣџѣтѣра практикѣ а ачестѣї рам.

Потрївїт скопѣлїї дѣвѣџѣтѣрїлор а џа тїперїмеї, маї алес ачїї педѣпѣтѣрїте, о креџдере професїоналѣ, шї а о дѣжестра кѣ квоциџнѣе посїтїве, ка прїп ачeastа сѣ се дѣппарте талантѣрїле шї пѣтерїле сале дѣптре сѣзѣѣва статѣлїї шї практисїреа епангелмїлор фолосїтоаре, каре пѣпѣ акѣтма дѣ кїп пеаџнїгѣтор се плїнеск де стрїїнї, кѣтрѣ дѣвѣџѣтѣрїле де маї сѣс саѣ маї адаос шї ачеле механїче. Дрептачеа дѣпре пропѣпереа Чїнст. Епїтропїї, Преа Дѣпѣлѣдѣтѣл Дома аѣ вїневоїт а дѣкѣвїїнѣа дѣтемеереа ѣнеї скоале де арте шї местешѣгѣрї, дѣ каре шесе деосевїте ателїе; сѣвѣ повѣџѣвїреа меџдерїлор фаврїкандї, вор ѣрїї ѣп поѣ рам де Індѣстріе наџїоналѣ прїп практисїреа местешѣгѣрїлор шї а лор аплїкаџїе кѣтрѣ агропѣмїе. Зїдїреа касеї хотѣрѣѣте пентрѣ ачeastа скоалѣ саѣ сѣвѣршїт дїп капїталѣл скоалелор, шї сѣ аџеапѣтѣ транспортѣл Їнстрѣментелор преѣм шї сосїреа меџдерїлор, спре а сѣ пѣтѣ дѣчепе кѣрѣл ачестеї дѣвѣџѣтѣрї.

О сомѣ апѣалѣ, хотѣрѣндѣсе пентрѣ формареа ѣнеї вїблїотїче, се фак прегѣтїрї,

ка де ла 1 Маї вѣтор ачест ашезѣмѣнтъ съ се дѣшкѣзъ дорѣторѣлор дѣ зѣле шѣ чеасѣрѣ хотѣрѣжте, спре а съ пѣтѣ адѣпа къ кѣнодѣнѣде фолосѣтоаре.

Дѣпъ че саѣ дѣтѣмпѣнат келтѣелѣ ачестор дѣмѣпѣтѣдѣрѣ, каса скоалелор аре дѣпкъ ѣп капѣтал де 340,669, леѣ афаръ де авереа пемѣшкѣтоаре че ѣ се кѣвѣне дѣспре леѣдѣвѣрѣле Реглемеѣтѣлѣѣ Органѣк арт. 419, дѣпсъ дѣптемеереа де ѣп Инстѣтѣт агропѣмѣ шѣ де ѣп ферѣтѣmodel, атѣжт де прѣѣтор пемѣтрѣ спорѣреа агрѣкѣлтѣреѣ, шѣ че рѣт де леѣдѣвѣреа ачелѣѣ Реглемеѣнт, ва прѣлежѣ о поѣ келтѣѣалъ сѣмѣдѣтоаре, дѣпсъ фолосѣрѣле че се вор рѣвѣрса дѣп ачел ѣпстѣтѣт асѣпра ратѣлѣѣ де ѣкопѣмѣе, вор ковѣршѣ орѣ че жерѣтѣвѣ сар фаче пемѣтрѣ асемеѣе вѣрѣре.

Нѣмѣтрѣл елевѣлор, карѣѣ аѣ ѣмѣлат ла скоалеле пѣвлѣче дѣп ачест ап, съ сѣе ла 2837, ачел а елевѣлор, че се дѣп къ келтѣѣала статѣлѣѣ дѣп атѣжѣдоѣ Инстѣтѣтѣрѣ ла 140, афаръ де 60 клѣрѣчѣ дѣп Семѣнарѣа Beniaminъ.

Инстѣтѣтѣл пемѣтрѣ едѣкаѣа тѣперѣлор фѣте аѣ пѣмѣрат 81 де елеме, афаръ де 4 че се дѣп къ келтѣѣала статѣлѣѣ ла ачел Инстѣтѣт шѣ се дѣндепѣлеск дѣп шѣѣпцелѣ орѣдѣвѣте спре а пѣтѣ фѣ дѣмѣвѣдѣтоаре де ла алте асемеѣне Инстѣтѣте.

Шапте елевѣ се дѣнделетѣнѣческ ла ѣнѣверсѣтѣдѣле Франѣеѣ, Герѣманѣеѣ, шѣ а Росѣеѣ дѣп Теолоѣге, Ёвѣрѣспѣрѣдѣнѣеѣ, дѣпѣпѣперѣе, Фрѣвоаселе арте шѣ дѣп Литератѣрѣл. Трѣѣ дѣп ачѣдѣѣа вор сѣвѣршѣ алор дѣмѣвѣдѣтѣрѣ дѣп кѣрѣл апѣлѣѣ, шѣ дѣптерѣжѣндѣсе дѣп патрѣе, вор жерѣтѣѣ дѣп слѣжѣва пѣвлѣкъ шѣѣпцелѣ къ каре саѣ дѣпзѣстрат.

дѣп апѣл ачѣста пѣмѣтрѣл кѣрѣдѣлор

фолосѣтоаре саѣ адѣѣѣѣт прѣп ѣрѣмѣтоаре ле лѣкрѣрѣ:

1) Манѣал де Ёсторѣа патѣралъ де Д. Проф. шѣ Доктор Теодор Стаматѣ.

2) Географѣа дѣп доѣ томѣрѣ дѣпъ а лѣѣ Балѣ прелекратѣ де Д. Столп. Проф. Д. Гѣстѣ.

3) Епѣтомѣ де Ёкопѣмѣа полѣтѣкъ, а лѣѣ Саѣ, Д. Проф. Т. Кодрескѣ.

4) Баланса полѣтѣкъ шѣ статѣстѣкъ а Гловѣлѣѣ спре дѣндепѣлѣпѣреа Атласѣлѣѣ географѣк пѣвлѣкат дѣпѣѣоарѣ дѣп лѣмѣва ромѣпѣаскѣ.

5) Ёсторѣа сѣжѣнтѣ пемѣтрѣ тѣперѣмеа Молдо-Ромѣжѣл.

6) Дѣспре дѣндаторѣрѣле омѣлѣѣ де Сѣлво Пелѣко.

7) Ёкоана лѣмѣеѣ, фѣоае перѣодѣкъ шѣ ѣнѣстрѣктѣвѣ ла каре лѣкреазѣ о соѣѣтате де Проф. шѣ де Елевѣ.

8) Граматѣка франѣезѣл дѣспре Ноел шѣ Шаптал пемѣтрѣ ромѣжѣл де Т. Кодрескѣ.

Ачѣсте сѣжѣнт рѣзѣлтатѣрѣле прѣндѣпѣлор дѣспре каре Чѣпѣт. Епѣтронѣе повѣдѣе шѣ дѣпсѣфлѣдѣазѣ ратѣл де дѣмѣвѣдѣтѣра пѣвлѣкъ. Пѣрѣндѣѣѣ марторѣ ачѣстор лѣкрѣрѣ, пѣтрѣпѣндѣтѣсе де дѣпкредѣре, се ѣкѣрѣ а фаче пѣртанѣѣ фѣѣлор де ачѣсте ѣвѣрѣ, дѣпѣпѣнд алор прѣвѣрѣ къ тѣжѣгѣере асѣпра вѣѣторѣмеѣ каре еѣте клѣропѣмѣа тѣперѣмеѣ менѣтѣ а кѣлеѣе роѣвѣрѣле шѣ а ѣпекѣѣжѣнта дѣпгрѣжѣрѣле Гѣверѣлѣѣ дѣпѣлѣпѣт шѣ пѣрѣпѣтѣск а Преа дѣпѣлѣдѣтѣлѣѣ Домѣн шѣ а ашезѣмѣнтѣлор де каре се ѣвѣрѣтѣеѣе патрѣа поаѣтрѣл.

Ешѣѣ 27 Февр. 1841.

Прѣп Рѣфѣрендарѣл Ага Г. Асакѣ.

К Р Е Т А.

(Kandia kretin).

Къ инсѣла Крета се днече исторія Е-
лінілор; еа къ веакъри тѣлт днпайнте де Хс
аѣ жъкат роле днсемвате, іар' дела Романі
днкоаче аѣ трекут прин скитъбри фоарте
вѣтриерътоаре. Сѣнт Араві дела А. 825 дн-
коаче Крета се пѣреа къ се ридікъ іаръш,
— пе атѣчї пѣтѣра еа пе 197 милъри пѣтр:
апроапе ла 600,000 сѣфлете. Мохамеданї
тракта тїрънеце пе крецині; еї днсъ дшї
лваръ респлата сѣнт Нікіфор Фокас, дн
Апѣл 961, пе кѣнд ажвгѣнд инсѣла іаръш
сѣнт domnia днпѣратълѣ греко-roman дн
Константинопол, дѣпъ дрептѣл пѣтпѣлѣ
дн ачеле времї, Мохамеданї дн Крета фѣ-
серъ сіліці къ фок шї къ савіе, а прїїмі
крединѣа крецинеаскъ де рїтѣл греческ. Маї
тѣрзіѣ еа ажвпсе сѣнт domnia репѣлїчеї ве-
нециане, внде днкъ пѣ леаѣ фост моале. Ла
1669 дѣпъ о лѣптъ греа шї лѣпгъ инсѣла
ачеаста къзѣ дн тѣнїле Остапїлор. дн
анї рескълѣрїї гречїлор Крета днкъ аѣ дн-
черкат а се траце де сѣнт стѣпѣнїреа тѣр-
чеаскъ; днсъ Тѣрчїї днгрїжїрѣ а кѣлді
тѣрпѣрї дн капетеле гречїлор шї еї пѣ ісѣв-
тїрѣ. дн зімеле поастре Крета венї сѣнт
окѣртѣїреа лѣї Мехемед Алї. днтр'ачеа
Мѣстафа Паша гѣвернерѣл Егїптеанѣлѣ дн
Крета, днтрепрїнсе планѣл, де а кѣшїга
Крета пентрѣ сіне, спре каре скоп ел дн-
делегѣндѣсе къ дїванѣл дн Константинопол,
дѣпъ че маї днтѣїѣ пе гречїї Крїтенїї па-
тропїндѣї, іар фї трас дн партеа са, маї
пе зртѣ ле дѣдѣ шї арте дн тѣлѣ. А-
стѣлї скїтѣндѣсе днпрецїзѣрїлѣ, Мѣста-
фа Паша се vede дншелат шї гречїї, де
шї рекѣпоск дрептатеа шї вѣлндѣца аче-

стѣї вѣрват, тотѣш кѣцѣтѣнд маї департе,
фак пазѣрї тѣлте, днкът се паре къ кїар
шї дн прївїнда Кретеї пѣтерїле Европене
вор фї сілїте а пѣшї ла тїжлок къ деосї-
вїтѣ вѣгаре де сеамѣ. Мехемед Алї вреа
одатѣ а днкрединѣа пе D. Бѣрїнг енглезѣл,
кѣткъ ел дн Крета п'аре маї тѣлт де кѣт
400,000 пїастрїї (леї) спанїолѣцї венїт къ-
рат пе ап, дн каре Мѣстафа Паша траце
а патра парте ка леаѣ а са. днпайнтеа
револѣціеї Крета ера днпѣрѣдїтѣ дн доа-
спрезече дїедезѣрї (епїскопѣцї), фїеѣкеа-
ре къ кѣте вн епїскоп. Маї тѣрзіѣ с'аѣ
афлат къ ачеастѣ хїерархїе вїсерїчеаскъ
преа есте скѣтпѣ, дечї епїскопїле се дн-
пѣдїнарѣ ла онт днпрезпѣ къ мїтрополи-
тѣл, кареле дшї аре сказпѣл дн Kandia.
Патрїархѣл (дн Константинопол) траце шї
пѣпѣ азтѣлї 250,000 леї тѣрчѣцї пе ап.
Песте ачеаста се афлѣ аїчї треїзечї де тѣ-
пѣстїрї днсъ лѣкѣїте де кѣлѣгѣрї пѣдїні,
а ле кѣрор мошїї сѣнт фоарте днпїнсе.
Афарѣ де ачестеа патриотїче, маї аѣ шї
тѣнѣстїрї стрїне дн Тѣрчїа шї дн Гречїа
шї анѣмїт чеа дн мѣнтеле Сїнаї мошїї марї
дн ачеастѣ инсѣлѣ. Попїмеа дн Крета аѣ
ажвпс а кѣдеа днтрѣ о пѣдїїндѣ маї пекре-
зѣтѣ. Инпайнте къ кѣдїва анї с'аѣ пофїт де-
ла мїтрополїтѣл, ка съ деа порѣнкѣ спре а
скрїе тавелеле пѣскѣдїлор, тордїлор шї а
кѣпѣпацїлор. Ел днсъ респѣнсе: Ачеаста
есте къ пѣпѣтїндѣ, пентрѣкѣ фоарте пѣдїні
попї шїї скрїе. Тотѣш дн доаѣ дїстрїктѣрї
се афлѣ доаѣ школї, днтре каре дн впа
днвадѣ а четї шї а крїе, іар дн чеаалатѣ
елїпїка, — дн чеа дн тѣїе вор фї ка ла 150
дн а доа 40 школарї- Кѣтрѣ капетѣл авѣ-
лѣї 1837 се афла аїчї вн мїсіонар дн Аме-
рїка, каре дескїсе о школѣл прїмарѣ, че де
шї пѣ ера къ окї пре вѣнї вѣзѣтѣ де вїде
країѣл, тотѣш фѣ кѣятатѣ де тѣлцї шї а-
стѣлї пѣтѣрѣ ла 100 вїеїдї шї 80 фетїде.